

Finansrapport per 31 mars 2024

Linköpings kommun

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Finanschefens kommentar	4
Året som gått.....	4
Kommunens finansiella situation	5
Kommunens likviditet	5
Kommunens skulder, derivat och borgensåtaganden.....	5
Kommunens placeringar	6
Kommunkoncernens finansiella situation	10
Koncernens likviditet	10
Koncernens skulder	10
Valutaexponering	11
Appendix.....	12
Marknadsdata	12
Ordlista	13

Sammanfattning

Kommunens saldo hos Nordea uppgick 31 mars 2024 till minus 352 miljoner. Totalt för kommunkoncernen uppgick likviditeten hos koncernbanken Nordea till 676 miljoner den sista mars 2024.

Kommunens lån uppgick till 1 115 miljoner kronor. Den genomsnittliga snitträntan inklusive derivat uppgick till 0,71 procent. Den genomsnittliga räntebindningen uppgick till 4 år och kapitalbildningen till 1,27 år.

Under året startades införandet av internbank vilket innebär att all kapitalanskaffning numera sker med Linköpings kommun som kredittagare, med vidareutlåning till de kommunala bolagen via interna reverser. Införandet kommer successivt ske under hela 2024.

Totalt uppgår den totala låneskulden för kommunkoncernen till 15 290 miljoner kronor. Både kommunen och kommunkoncernen befinner sig inom den beslutade låneramen.

Kommunen har tre stycken placeringsportföljer och det totala marknadsvärdet för placeringsportföljerna uppgick den sista mars till cirka 4 961 miljoner kronor. Det är en ökning med cirka 130 miljoner kronor sedan årsskiftet.

I den långsiktiga placeringsportföljen har marknadsvärdet ökat med cirka 49 miljoner kronor och marknadsvärdet uppgick till cirka 2 415 miljoner kronor. Totalt har portföljen genererat en avkastning på 2,07 procent vilket är en något sämre avkastning i jämförelse med benchmark 2,54 procent. En av anledningarna till den sämre avkastningen är att portföljen har en större andel räntebärande placeringar, framförallt högre kassa. Finansenheten förbereder för att ändra policy och riktlinjer under våren och önskar ändra inriktning och öka andelen aktiefondplaceringar och vill ge bästa förutsättningar för att vara i fas med denna förändring.

Marknadsvärdet för pensionsmedelsplaceringar uppgick till cirka 2 300 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 79 miljoner sedan årsskiftet. Totalt har portföljen genererat en bättre avkastning på 3,56 procent i jämförelse med benchmark 3,20 procent. I portföljen är det framförallt de räntebärande tillgångsslagen som genererat en bättre avkastning.

Samtliga placeringstransaktioner under 2024 har granskats av Back Office och placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer.

Finanschefens kommentar

Finansenhetens uppdrag är huvudsakligen att hantera kapitalförvaltning, finansiell riskhantering, likviditetsflöden och upplåning. Enheten är en operativ verksamhet, men har ett långsiktigt perspektiv och placerar och lånar på lång sikt och ej genom kortsiktig tradingverksamhet. Arbetet regleras genom beslut i kommunstyrelsen:

- Kommunens egna Finansregler
- Kommunens egen Riskinstruktion
- Kommunens Placeringsriktlinjer

Målsättningen med verksamheten är att den ska bedrivas kostnadseffektivt, med stor transparens och med särskilt fokus på minimering av risk för manuell/operativ felhantering. Dessutom ska verksamheten sträva efter lägsta möjliga finansiella risk givet de avkastningsmål och riskbegränsningar som kommunstyrelsen beslutar om.

I syfte att minimera risken för operativa handhavandefel ska finansverksamheten organiseras på ett sådant sätt att olika personer ansvarar för olika delar i transaktionskedjan. En enskild tjänsteman ska inte samtidigt ha mandat att avtala om värdepapperstransaktionen, utföra betalningar, bokföra transaktioner, kontrollera transaktionerna mot regelverket och sedan återrapportera till kommunstyrelsen vilka affärer som har utförts.

Året som gått

Börsåret 2024 har startat bra och Stockholmsbörsen (OMXS30) har stigit med över 5 procent till och med mars.

Räntor har inte haft samma utveckling. Under februari steg de långa räntorna för att sen gå tillbaka under mars och 10-årsräntan låg sista mars på 2,38 procent vilket är en ökning på 0,30 från årsskiftet.

Finansenheten har börjat genomföra Kommunfullmäktiges beslut (KF 2023-12-05) att införa Internbank där kommunen blir den enhet som står som kredittagare till all upplåning och med vidareutlåning till de kommunala bolagen. Kommunen har bättre kreditvärdighet, en bättre rating och har möjlighet att hitta nya investerare som kan ta större volym till lägre marginaler.

KF's beslut 2022-11-22 att avveckla 5 450 miljoner kronor av placeringarna och återbetala 5 450 miljoner kronor av Stadshus AB:s skulder är genomförd och under maj kommer nya policys, riskinstruktioner och placeringsriktlinjer upp för beslut i KS och KF där ovan förändringar är införda.

Under hösten planerar finansenheten en analys av pensionsportföljens upplägg och framtida pensionsåtaganden.

Kommunens finansiella situation

Kommunens likviditet

Kommunens bankkontolikviditet uppgick till cirka minus 352 miljoner kronor per den 31 mars 2024 på Nordea, checkkrediten på 2 100 miljoner kronor har nyttjats. Kommunen kommer under nästkommande månad få ett tillskott i kassan i form av utdelning och aktieägartillskott från Linköpings stadshus. Kommunen har även bankengagemang med andra svenska affärsbanker som inte är medräknat.

Kommunens skulder, derivat och borgensåtaganden

Kommunens skulder

Kommunens lån den 31 mars 2024 uppgick till 1 115 miljoner kronor. Kommunens skuldportfölj används i huvudsak för att finansiera uppförandet av simhallen. Låneramen för 2024 uppgår till 1 300 miljoner kronor vilket är en ökning från tidigare år med 200 miljoner. Ökningen är för att kunna finansiera del av Ullevileden.

Kommunen har sedan tidigare emitterat en obligation på 500 miljoner på fem år via det koncerngemensamma låneprogrammet. Kommunen har även 100 miljoner upplånade hos kommuninvest på en löptid på knappt 4 år samt 515 miljoner upplånat i certifikat där löptiden vanligtvis är tre månader och omsätts varje kvartal.

Kommunens lån	Lånvolym mnkr	Snittränta ink. derivat %	Räntebindning år	Kapitalbindning år
2024-03-31	1 115	0,71	4,00	1,27

I början av 2024 infördes internbank inom Linköpings kommun vilket innebär att kommunen totalt har 4 165 i externa lån till kreditinstitut. Kommunen har under året tagit upp certifikat till ett värde av 3 050 miljoner som kommunen lånat vidare till de kommunala bolagen.

Derivat

Kommunen har ingått swapavtal (ränteswappar) i syfte att uppnå önskad riskexponering på ett kostnadseffektivt sätt. Kommunen betalar en fast ränta och erhåller en rörlig ränt i syfte att förlänga räntebindningstiden i skuldportföljen. Per 31/3 hade kommunen ingått tre swapavtal om 100 miljoner kronor per avtal. Kommunen har även ingått tre swapavtal på totalt 300 miljoner kronor med start oktober 2024, 2025 samt 2027. Totalt uppgick marknadsvärdet på swapparna till ca 19 miljoner kronor.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden för koncernbolagens skulder har minskat under året med 3 305 miljoner på grund av införandet av internbank. Totalt uppgår kommunens borgensåtagande till 10 675 miljoner kronor vilket är inom den beslutade ramen på 19 000 miljoner kronor.

Kommunens placeringar

Kommunen har tre stycken placeringsportföljer. Marknadsvärdet på kommunens placeringsportföljer uppgick den sista mars 2024 till totalt cirka 4 960 miljoner kronor, vilket är en ökning på cirka 130 miljoner sedan årsskiftet.

Placering av koncernlikviditet

Kommunen och kommunens bolag samlar koncernens samlade likviditet på ett bankkonto, koncernvalutakonto, KVK. Kommunens finansfunktion ansvarar för att placera en del av koncernvalutakontots likviditet i kortfristiga räntebärande placeringar med låg kredit- och ränterisk. Kommunen står för hela risken i placeringarna och därför tillfaller hela avkastningen kommunens finansnetto.

KVK-portföljen är den minsta av kommunens placeringsportföljer. Aktuell marknadsvärde 2024-03-31 uppgick till cirka 245 miljoner kronor, vilket är en ökning med cirka 1 miljon sedan årsskiftet.

Ränterisken vid 1 procent justering i marknadsräntorna uppgår till +/- 4 miljoner kronor.

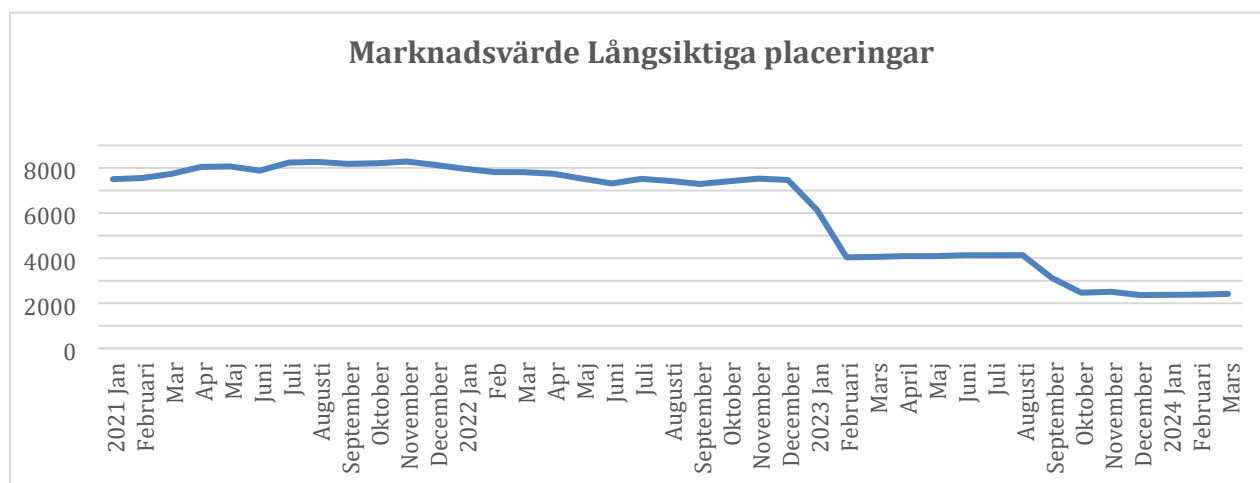
Långsiktiga placeringar

Det totala marknadsvärdet för den långsiktiga placeringsportföljen uppgick till 2 415 miljoner 2024-03-31 vilket är en ökning med cirka 49 miljoner sedan årsskiftet. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer.

Marknadsvärde

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2024-03-31 mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 797	74,5 %	60	64	100
Svenska aktiefonder	185	7,7 %	0	18	35
Globala aktiefonder	174	7,2 %	0	9	35
Hedgefonder/Specialfonder	255	10,6 %	0	9	15
Totalt placeringar	2 411	100 %		100	
Övriga tillgångar	4				
Upplupna räntor, upplupna fondrabatter					
Totalt tillgångar	2 415				

Bilden visualiserar volatiliteten dvs. de stora svängningarna portföljen och visar förändringen i de månatliga marknadsvärdena mellan 2021-01 till 2024-03. Nedgången under 2023 beror på försäljningar på 5 450 mnkr.

Avkastning

Totalt har den långsiktiga placeringsportföljen genererat en avkastning under året på 2,07 procent. I jämförelse med benchmark där vi viktat vissa index har portföljen gett en sämre avkastning då benchmark genererat en avkastning på 2,54 procent. Portföljen har en högre andel räntebärande, 74 procent jämfört mot normportföljen som förordar 64 procent placerat i räntebärande. Räntebärande placeringar har haft en lägre avkastning än aktiefonder därav den sämre utvecklingen mot index. I och med förslag till nya policys och riktlinjer under våren önskar finanssenheten att öka på andelen aktiefonder och minska andelen räntebärande.

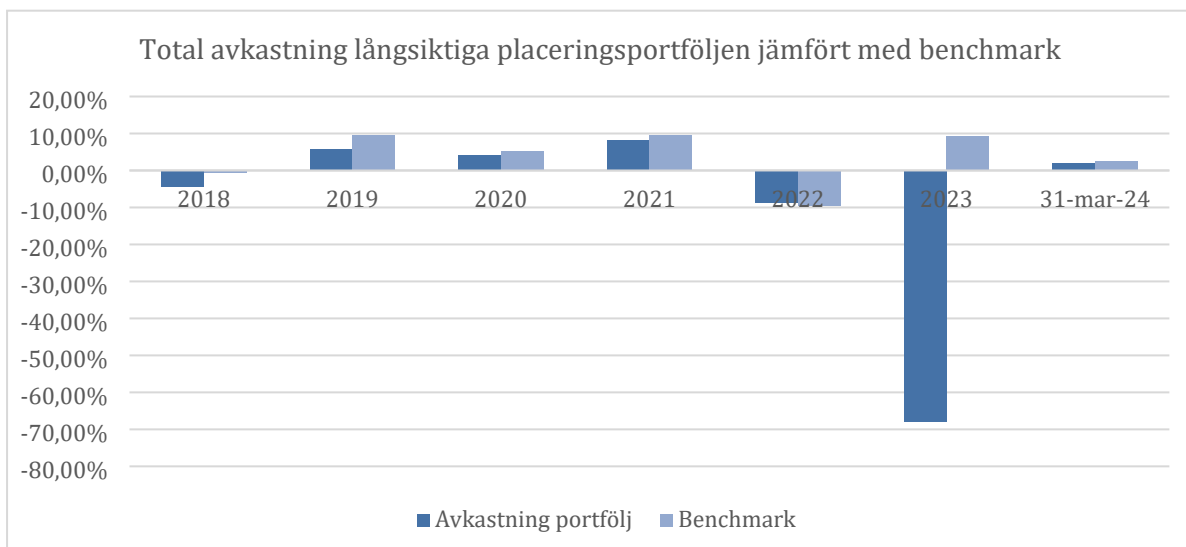
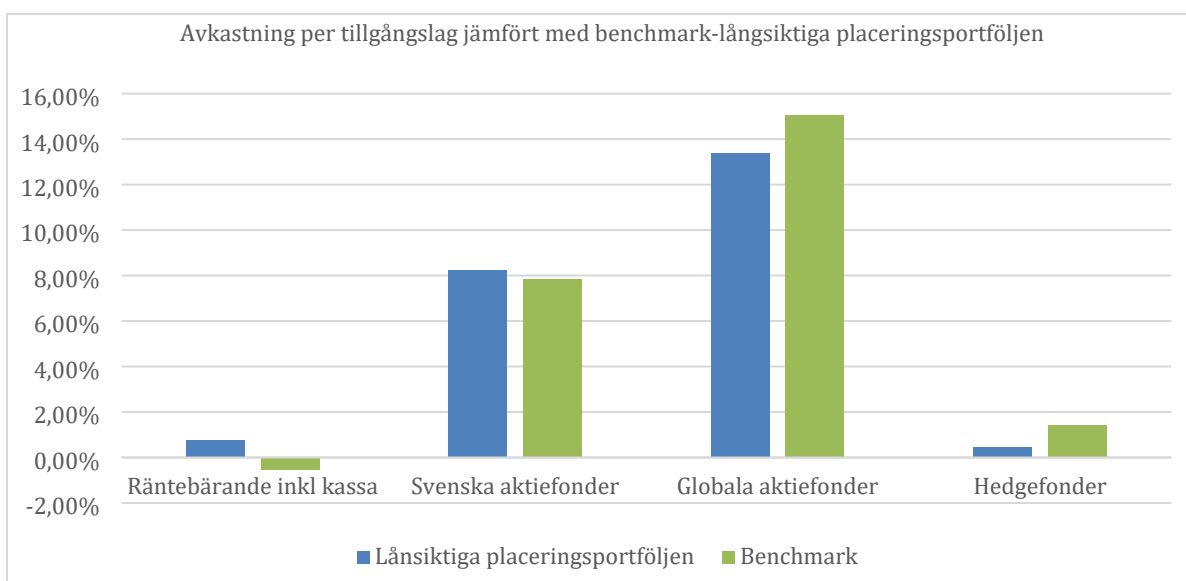

Bild: Total avkastning långsiktiga placeringsportföljen i jämförelse med benchmark sedan från 2018 till mars 2024. Den stora nedgången 2023 beror på att marknadsvärdet minskade i och med försäljningar.

I portföljen är det de räntebärande tillgångsslagen samt de svenska aktiefonderna som har genererat en lite högre avkastning jämfört med benchmark. De globala aktiefonderna samt hedgefonderna har presterat något sämre i jämförelse med benchmark.

Risk

Marknadsrisken i portföljen definieras som förändring av marknadsvärdet vid en procentenhets upp/nedgång i marknadsräntorna och en upp- eller nedgång i aktiepriser med 20 procent.

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 21 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/hedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 72 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex.

Specialfondernas/hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa varken följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling.

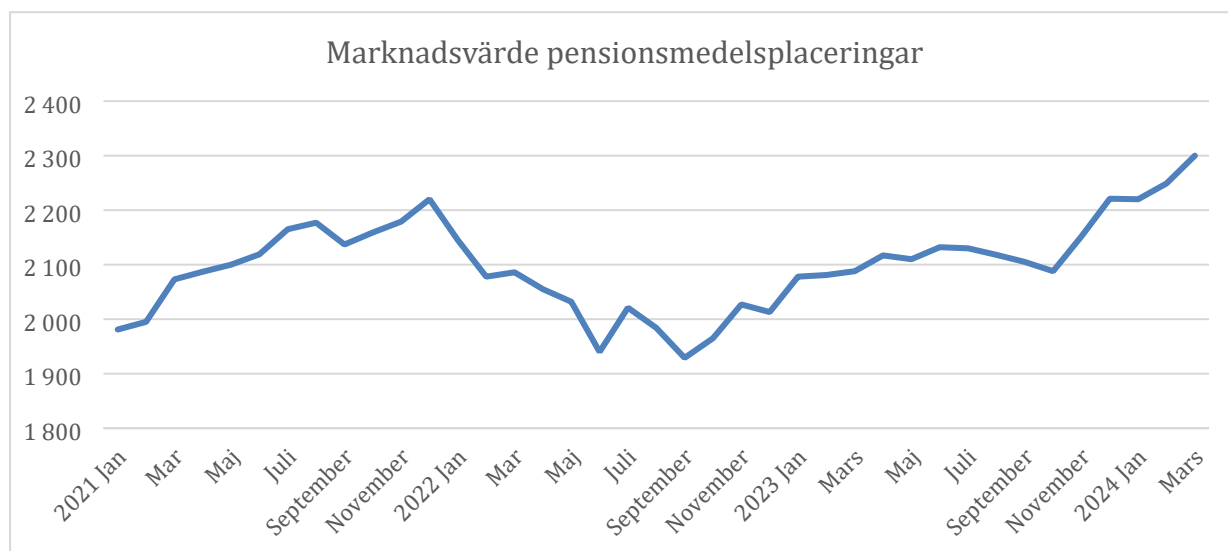
Pensionsmedelsplaceringar

Det totala marknadsvärdet för pensionsmedelsplaceringar uppgår till 2 300 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 79 miljoner sedan årsskiftet. Placeringarna följer de av Kommunstyrelsen beslutade min- och maxnivåerna.

Marknadsvärde

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2024-03-31, mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 398	61 %	50 %	60 %	100 %
Svenska aktiefonder	694	30 %	15 %	25 %	35 %
Globala aktiefonder	145	6 %	0 %	10 %	35 %
Hedgefonder	62	3 %	0 %	5 %	10 %
Totalt	2 299	100 %		100 %	
Övriga tillgångar ¹	1				
Totala tillgångar	2 300				

Bilden visualiserar volatiliteten dvs. de svängningarna i portföljen och visar förändringen i de månatliga marknadsvärdena mellan 2021-01 till 2024-03.

¹ Upplupna räntor och intjänade men ännu inte utbetalda rabatter

Avkastning

Totalt har placeringsportföljen genererat en avkastning på 3,56 procent under året.

Placeringsportföljen har genererat en bättre avkastning i jämförelse med benchmark på 3,20 procent där vi viktat vissa generella index. Pensionsportföljen har en högre andel svenska aktiefonder jämfört mot normportföljen vilket har generat en högre avkastning under våren.

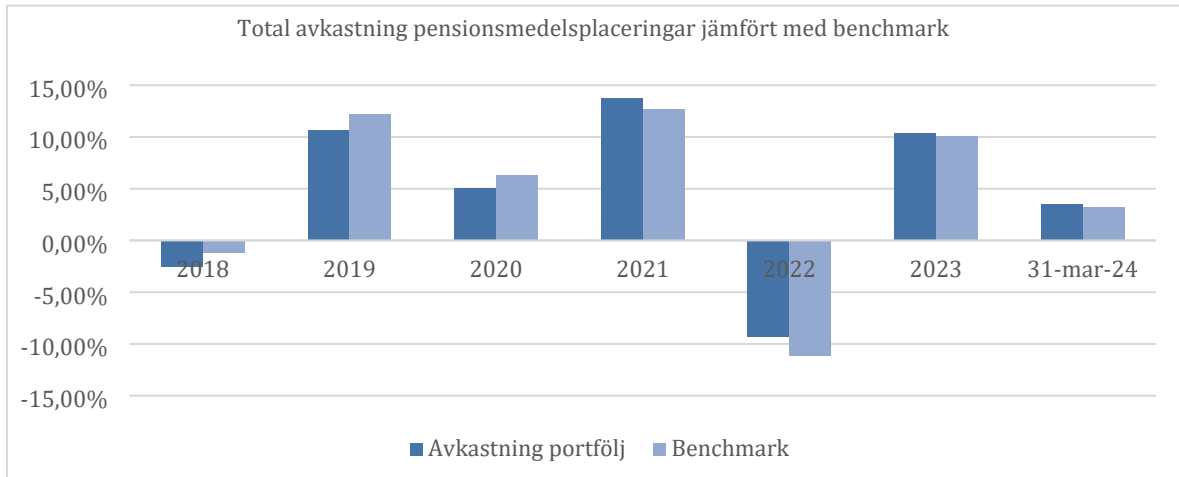
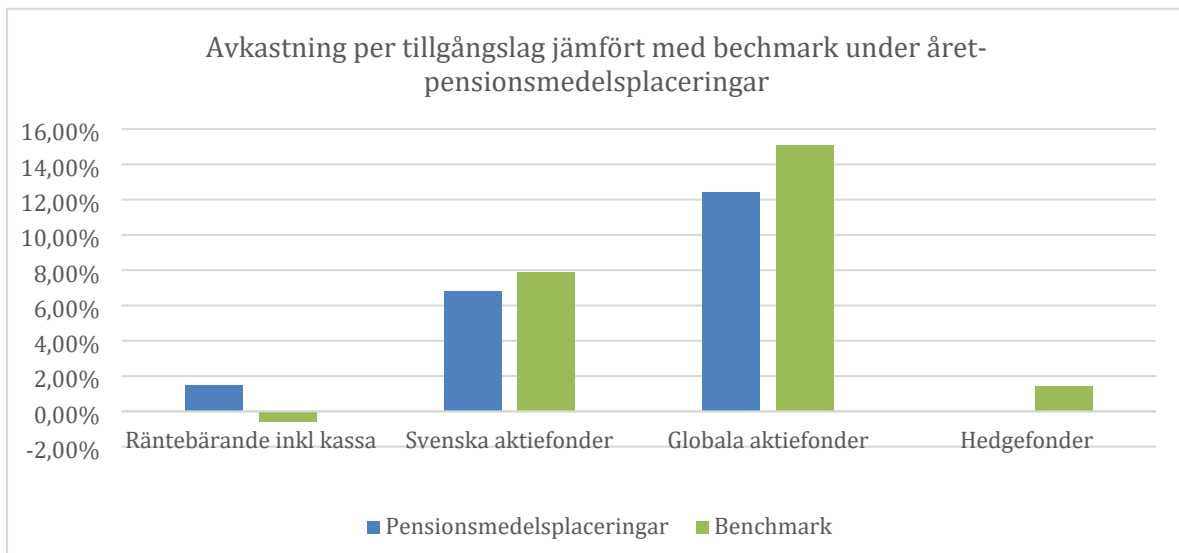

Bild: Total avkastning pensionsmedelsplaceringar jämfört med benchmark sedan från 2018 till mars 2024.

De räntebärande tillgångsslagen har genererat en bättre avkastning i jämförelse med benchmark samtidigt som de svenska och globala aktiefonderna och hedgefonderna genererat en sämre avkastning under året. Portföljen har totalt genererat en bättre avkastning under året i jämförelse med benchmark då de räntebärande tillgångsslagen består av ca 61 procent av totalportföljen.

Risk

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 16 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 167 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex.

Avstämning mot riktlinjer

- Samtliga placeringstransaktioner under 2024 har granskats av Back Office. Back Office har en kontrollfunktion och har ansvar att rapportera avvikelser.
- Placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer, det kontrolleras av Back Office.
- Samtliga affärer utförda under delegation har rapporterats till kommunstyrelsen.

Kommunkoncernens finansiella situation

Koncernens likviditet

Kommunkoncernen har ett positivt saldo på hos Nordea på 676 miljoner kronor. Det finns en outnyttjad kredit på 2 100 miljoner och koncernen har även likvida placeringar med ett marknadsvärde på 245 miljoner kronor. Koncernen betalningsberedskap och bankkontolikviditet bedöms som god.

Saldot på bankkontot varierar stort under året beroende på den kortfristiga likviditeten hos kommunen och respektive bolag. Både kommun och bolag har även andra bankengagemang med svenska affärsbanker som ej är medräknat.

Koncernens skulder

En sammanställning av kommunkoncernens utestående lån per sista mars 2024 uppgår till cirka 15 290 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 139 miljoner sedan årsskiftet. Anledningen till ökningen beror främst på nyinvesteringar i flera kommunala bolag.

Tabell låneskuld 2024-03-31

Belopp, miljoner kronor	Låneskuld 2024-03-31	Låneskuld 2023-12-31	Förändring låneskuld	Upplåning i Kommuninvest
Linköpings kommun	1 115	1 090	25	100
Tekniska Verken	2 205	2 066	139	1 350
Lejonfastigheter	4 415	4 289	126	1 250
Stångåstaden	4 519	4 268	251	1 300
Sankt Kors	1 849	2 199	-350	0
ResMex	392	392	0	0
Stadshus AB	795	847	-52	2 000 ²
Summa	15 290	15 151	139	6 000

Kommuninvest

Linköpings kommun blev medlem i Kommuninvest 2017. Sedan dess har kommunen samt bolagen AB Stångåstaden, Lejonfastigheter AB, Linköpings Stadshus AB och Tekniska verken AB med dotterbolag gjort lånetransaktioner om totalt 6 000 miljoner kronor. Kommunen borgar för dessa lån och borgensavgifter tillfaller kommunens finansnetto.

Internbank

I och med införandet av internbank har Tekniska verken, Stångåstaden och Lejonfastigheter interna lån till Linköpings kommun. Tekniska verken har lånat totalt 425 miljoner, Stångåstaden 950 miljoner och Lejonfastigheter 1 675 miljoner. Kommunen tar ut en avgift för dessa lån som tillfaller kommunens finansnetto. Under året kommer samtliga befintliga lån och obligationer föras över till kommunens om kredittagare med interna reverser tillbaka till bolagen. Det innebär att när året är slut

² Totala skulden mindre då man har interna lån till Sankt Kors och ResMex

kommer kommunen ha en skuldvolym på ca 16 000 miljoner kronor med interna reverser mot bolagen på ca 14 700 miljoner.

Valutaexponering

Kommunen tar inga valutapositioner och är inte direkt exponerad mot kursrörelser i valutamarknaden.

Tekniska verken och dotterbolaget Bixia hanterar säkringar av valuta i framförallt EUR som de hanterar i sin egna verksamhet.

Kommunen har möjlighet att ta upp lån och obligationer i både NOK och EUR. Vid dessa tillfällen säkras alltid lånebeloppet med ett s.k. valutaderivat (valutaswap) så ingen valutarisk kan uppstå.

Placeringsportföljerna har investerat i en fond med europeiska obligationer som noteras i EUR. Fonden säkrar valutarisken så att placeringens avkastning är oberoende av hur den svenska kronan handlas mot EUR.

En del av kapitalet placeras i globala aktiefonder, fonder som köper utländska aktier och som handlas i annan valuta än i svenska kronor. Dessa placeringar medför därför en indirekt exponering mot andra valutor. Valutarisken beaktas vid val av strategisk portföljkomposition det vill säga hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla.

Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en blandad portfölj ökar diversifieringen och minskar risken, variationen i avkastning. Minskad risk betyder att avkastningen blir mer stabil.

Appendix

Marknadsdata

Under 2023 höjde riksbanken styrräntan totalt fyra gånger och styrräntan ligger just nu på 4 procent.

Styrräntan, riksbankens estimat

Riksbanken reporänta, Kvartalsmedelvärden %	2024 kvartal 1	2025 kvartal 1	2026 kvartal 1	2027 kvartal 1
Reporäntan	4 (4,04)	3,20 (4,10)	2,76 (3,78)	2,58

Källa: Riksbanken (inom parentes visar styrräntan samt prognostiserade styrräntan per 2023-12-31)

Övrig marknadsdata

Avkastning	2023-03-31
S&P 500, aktier USA, 2023	9,23 %
Sv, börsen SIXPRX	7,12 %

Ordlista

STIBOR

Stockholm Interbank Offered Rate är en daglig referensränta som beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av de räntor som bankerna SEB, Nordea, Svenska Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank ställer till var för utlåning i svenska kronor.

Styrränta

Räntor som en centralbank sätter i penningpolitiskt syfte. I Sverige är det reporäntan samt in- och utlåningsräntan till banksystemet.

Reporänta

Riksbankens viktigaste styrränta genom vilken Riksbanken kan styra de korta marknadsräntorna med avsikt att påverka inflationen. Bankerna betalar reporänta när de lånar pengar i Riksbanken via Riksbankens repotransaktioner. Vid tillfällen då bankerna placerar pengar i Riksbanken kan de i stället köpa riksbankscertifikat. Bankerna erhåller reporänta vid placering i riksbankscertifikat.

Högkonjunktur

Den ena fasen i en konjunkturcykel, i regel präglad av hög sysselsättning, stor investeringsaktivitet och stigande priser. Motsats: lågkonjunktur eller recession.

Inflationstryck

Allmänna prisökningar som gör att pengarnas värde minskar, det vill säga att köpa färre varor och tjänster för samma mängd pengar. Motsatsen är deflation.

Riksbankens direktion

Sex ledamöter som utses av riksbanksfullmäktige med mandatperioder på fem eller sex år. Direktionen ansvarar för Riksbankens verksamhet och fattar beslut om penningpolitiken, frågor om finansiell stabilitet, marknadsoperationer och betalningsväsende.

Centralbank

Institution som ansvarar för penningpolitiken i ett land eller valutaområde, det vill säga fastställer en ränta för att bevara värdet på pengar. En centralbank ansvarar normalt även för att stabiliteten i betalningsväsendet kan upprätthållas och ger ut kontanta betalningsmedel. Riksbanken är Sveriges centralbank. I andra länder kan centralbanker också ha andra uppgifter, till exempel ansvara för den finansiella tillsynen eller förvalta statsskulden.

Swapavtal

Avtal som två parter ingår för att byta ut en valuta eller en ränta mot en annan valuta respektive ränta under en i förväg bestämd tidsperiod och i enlighet med vissa villkor.

Obligation

Räntebärande löpande skuldförbindelse som kan ges ut av staten, kommuner, kreditmarknadsbolag, hypoteksinstitut eller större företag. En obligation har lång löptid, minst ett år. Obligationens nominella belopp återbetalas när löptiden gått ut, och under tiden får innehavaren av obligationen periodiska utdelningar (räntor).

Ränterisk

Risken för att värdet på ett räntebärande värdepapper sjunker till följd av att marknadsräntorna stiger.

Likviditet

Mått på ett företags eller en organisations betalningsförmåga på kort sikt. Kan även beskriva hur snabbt det är möjligt att omsätta en tillgång i pengar.